

פרשת שבוע

תנועת הקיבוץ הדתי

ח' בתשרי, תשע"ט, 17.9.2018

גיליון מס' 628

פרשת האזינו

רְאוּ עֹמֶה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא'

מאת אלעד אדר, שדה אליהו

בשבת הקרובה, נימצא בתוך ימי הביניים, הימים שבין יום הכיפורים – היום הקדוש, לבין חג הסוכות – חג השמחה והאמונה. השבת שבתוך היא זמן מיוחד להתבונן על מהותו של התהליך הגדול בו אנו נמצאים. לאחר ירידת המתח מהימים הנוראים, ולפני הכניסה לעיסוק בחג ולשמחת החג, ניתנת לנו הזדמנות להסתכל מעט מבחוץ, על משמעות החגים לחיינו. לצורך כך, נעזר בפרשת השבוע.

בשבת החולפת קראנו על ציווי של משה ללמוד את שירת האזינו. שירה פלאית זו אמורה להכיל בתוכה את המסרים והסודות שיחזיקו את ישראל בזמן הגלות, על מנת שיוכלו לשוב בתשובה ולחזור לארץ ישראל לאחר הגלות.

מהו הסוד? מה יוציא את ישראל ממעגל הטעות והעונש?

אחד מפסוקי המפתח בפרשה נמצא בתיאור חטאם של ישראל – **"שָׁחַת לוֹ לֹא בָּנִיו מוֹמָם דּוֹר עָקָשׁ וּפְתִלְתַּל"** (לב,ה). במובנו הפשוט הפסוק מדבר על הסיבה שבגללה הגיעו בני ישראל אל החטא – **"לֹא בָּנִיו"**, כלומר, בני ישראל הפסיקו להיות בניו של הקב"ה ולכן שיחתו לו.

כמה עוצמה יש בדימוי הזה – לא בניו. מי שהוא בנו של הקב"ה, לא יפגע וישחית את נחלתו. לו היינו זוכרים שאנו בניו של הקב"ה, ושמצוותיו הן כמצוות אב על בנו, הניתנות מאהבה ודאגה, האם לא היינו פועלים אחרת? האם לא היינו מקפידים הקפדה יתירה על קיום מצוותיו?

אבל, ישנה במסורת קריאה נוספת לפסוק זה:

"שָׁחַת לוֹ לֹא" = שחת לא לו. כלומר, על פי פירוש רש"י המובן הוא שהבנים לא פגעו בה' ולא שיחתו לו, אלא לעצמם, וזהו מומם. כשאדם חוטא, הוא חושב שהוא פגע בקיום העולם, בערכים, בחברה, בקב"ה – בכל דבר גדול ונשגב, אבל לא לו – לא בעצמו. אנחנו חיים במין זהות כפולה, יש אותנו, ויש את המציאות.

המציאות היא כל מה שמחוץ לנו, בין אם נסתכל במימדים החברתיים-חומריים, ובין אם נסתכל במימדים הנפשיים-רוחניים, הכל קורה מחוץ לאדם והוא משפיע ומקבל מציאות זו.

יש אותנו. אדם בתוך עצמו הוא גר. לנו יש את עולמנו הפנימי, הסוער והמרגיש, הממלא את התודעה שלנו,

¹ דברים לב, ט

וממנו ועליו אנו משפיעים במעשינו.

לעיתים ישנה התאמה, ולעיתים יש ניגוד בין המימדים השונים הללו. כשישנו ניגוד, אנו חשים את החטא. האם נדאג לעצמינו על חשבון המציאות? האם נוותר על הרצון הפנימי שלנו, על אף הכאב, עבור הדברים החשובים "באמת"? גם הדימוי המצוי בפסוק - יחסי אב ובנו, על אף הקרבה הרגשית הגדולה שהוא יוצר בין פנים וחוץ, עדיין משאיר את הפער, שהרי אנו יודעים כמה מרחק יכול להיווצר בין הורים לילדים, על אף האהבה העמוקה שאינה ניתנת לפירוק.

בעקבות דברי רש"י - שאדם אינו פוגע בקב"ה, אלא בעצמו, ניסח הבעש"ט מהפכה מחשבתית - החטא והעונש באים כאחד. אין פיצול בין פנים וחוץ. כשאדם חוטא, הוא לא פוגע בחוץ, כיוון שבחוץ שולט הקב"ה, והוא מכוון את עולמו כרצונו. אז במי פוגע האדם? בעצמו. החטא היוצר תחושת ניכור וניתוק מהמציאות ומא-לוהים, הוא עצמו העונש.

בימים חשובים אלו, שבין יום הכיפורים, בו בחרנו להתקרב ולהזדהות מחדש עם רצון ה', מתוך הבנה שהטוב שלנו זהה לרצונו, ובין חג הסוכות, בו אנו מקיימים בפועל את ההזדהות עם רצונו, ויוצאים מביתנו לחגוג שבעת ימי משתה, עם האושפיזין הקדושים בצל השכינה, נעצור באמצע ונקרא את שירת האזינו הפלאית. השירה המלמדת אותנו, שהקב"ה מנהל את עולמו כרצונו, ורצונו הוא להיטיב, לנו ולעולם.

שנזכה

אלעד אדר, חבר קיבוץ שדה אליהו נשוי לאסנת והורה-אחראי על 5 נשמות. מלמד בבית הספר שק"ד.

דף פרשת שבוע של הקיבוץ הדתי מופיע באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום [subscribe](#) בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב [unsubscribe](#) בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il